

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416205750
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6416205750.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobkyne Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom XXX XX L. M. XXX, právne zastúpenej Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, proti žalovanému T. R., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom C. XXXX/XX, XXX XX F. F., právne zastúpeného Advokátska kancelária PRUŽINOVÁ, s.r.o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 2/408, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 244 119, o zaplatenie 3.324,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/128/2016-54 zo dňa 31. októbra 2017 takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania (druhý výrok) m e n í tak, že žalovaný m á voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

II. Žalovaný m á voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 31. októbra 2017 zastavil konanie (prvý výrok) o zaplatenie náhrady škody 3.324,- eur s príslušenstvom z dôvodu späťvzatia žaloby. Zároveň žalovanému priznal náhradu trov konania v pomere 100% (druhý výrok) s poukazom na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a zásadu úspechu. Konštatoval, že žalobkyňa zavinila zastavenie konania, pretože žalobu vzala späť po tom, čo bola v trestnom konaní sp. zn. 1T/36/2016 uznaná za vinnú, z čoho vyplýva, že škodu, náhrady ktorej sa domáha v tomto súdnom konaní, si spôsobila sama. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

2. Proti výroku o trovách konania podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie s procesným návrhom, aby odvolací súd rozsudok (správne má byť uvedené uznesenie, pozn. odvolacieho súdu) súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh do výroku o náhrade trov konania zamietne, prípadne žalovaného zaviazne na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Za odvolacie dôvody označila nesprávne právne posúdenie veci a inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. h/, d/ CSP).

S odkazom na § 257 CSP sa podľa odvolateľky súd prvej inštancie nesprávne právne vysporiadal s otázkou náhrady trov konania, pretože § 257 CSP priznáva súdu moderačné absolučné právo čo do posúdenia dôvodov osobitného zreteľa, kedy náhradu trov konania neprizná. Za dôvody hodné osobitného zreteľa možno považovať aj dlhodobu nepriaznivú finančnú situáciu žalobkyne. Jej jediným príjmom je invalidný dôchodok v mesačnej výške cca 250,- eur, z ktorého hradí všetky výdavky súvisiace so zabezpečením riadneho chodu domácnosti aj náklady na jej živobytie. Nie je vlastníčkou ani spoluvlastníčkou žiadnej huteľnej alebo nehnuteľnej veci s väčšou nominálnou hodnotou. Ako osobe v materiálnej núdzi jej bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci rozhodnutím Centra právnej

pomoci Žiar nad Hronom zo dňa 16.03.2016 sp. zn. 2N 5714/2016-KaZH, R.z: 16858/2015-KaZH; je preto povinná požadovať náhradu trov, ktoré jej v priebehu súdneho konania vzniknú. Argumentovala aj rozhodnutiami ÚS SR sp. zn. II.ÚS 563/2011-14 zo dňa 08.12.2011, I.ÚS 230/04 z 02.12.2004, rozhodnutím R 66/1995, ako aj uznesením NS SR sp. zn. 4MCdo 2/2008 z 25.02.2009, ktoré sa zaoberali sudcovským moderačným právom aj dôvodmi hodnými osobitného zreteľa a ich posudzovaním. Argumentovala aj nálezom ÚS SR sp. zn. I.ÚS 248/2010, v zmysle ktorého by odôvodnenie aplikácie § 150 Občianskeho súdneho poriadku (v súčasnosti § 257 CSP) malo byť precízne, pričom sa ex lege vyžaduje bezpečné preukázanie skutočností, na základe ktorých je aplikované v súdnom konaní. Podľa odvolateľky je rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zmätočné, nie je zrejmé, čo bolo jeho podkladom a na základe akých skutočností súd prvej inštancie rozhodol, keď sa nesprávne vypořiadal s možnosťou aplikácie § 257 CSP a v nadväznosti na uvedené sa nesprávne, resp. nedostatočne vypořiadal aj so súčasnou sociálnou situáciou žalobkyne, jej finančnými a zárobkovými schopnosťami hradiť žalovanému trovy konania.

Tvrdila tiež porušenie jej práva na spravodlivý proces z dôvodu nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia, pričom poukázala na argumentáciu Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp. zn. I.ÚS 230/04 z 02.12.2004.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol odvolaním napadnutý výrok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na zásadu úspechu, ktorou sa v sporovom konaní spravuje povinnosť nahradiť jeho trovy. Aplikácia § 257 CSP je prípustná vo výnimočných prípadoch; výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach veci alebo v okolnostiach u strán sporu. Aplikácia § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdoš voči stranám sporu a nesmie odporovať dobrým mravom. Priznanie právnej pomoci žalobkyne nebráni žalovanému ako úspešnému v konaní uplatniť si náhradu jeho trov od žalobkyne.

Uviedol aj, že pri rozhodovaní o trovách konania treba brať do úvahy, okrem okolností vedúcich k súdnemu uplatneniu nároku, aj postoj strán sporu v konaní. Právna zástupkyňa žalobkyne mala vedomosť o vedenom trestnom konaní sp. zn. 1T/36/2016 proti žalobkyne, v ktorom ju zastupovala. Žalobkyňa si vymáha škodu, ktorú sama spôsobila, od žalovaného podaním žaloby. Dňa 21.09.2017 bol Okresným súdom Žiar nad Hronom vydaný rozsudok č. k. 1T/36/2016-327, ktorým bola žalobkyňa uznaná za vinnú, uplatňovanie náhrady škody voči žalovanému v konaní okresného súdu sp. zn. 5C/128/2016 bolo v rozpore so zisteniami z trestného konania. Uvedeným právoplatným rozsudkom bola žalobkyňa označená za osobu, ktorá spôsobila dopravnú nehodu a ňou ujmu na majetku a zdraví sama sebe. V zmysle zásady hospodárnosti konania mohla právna zástupkyňa žalobkyne v dostatočnom čase urobiť kroky smerujúce k tomu, aby žalobkyne ani žalovanému nevznikli ďalšie trovy spojené s právnym zastupovaním. Konanie žalobkyne spôsobilo, že žalovanému vznikol nárok na uplatnenie náhrady trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia. Nepriznanie trov konania žalovaný považuje za neprimerane tvrdé voči jeho osobe. Zaviazanie žalovaného na náhradu trov konania v konaní neúspešnej žalobkyne by odporovalo dobrým mravom.

Za dôvody hodné osobitného zreteľa nie je možné považovať zlú finančnú situáciu žalobkyne, nakoľko jej právna zástupkyňa mala možnosť uskutočniť v súdnom konaní kroky, ktoré by sa bránili navyšovaniu trov konania obidvoch strán sporu.

4. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 CSP), proti uzneseniu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. m/ CSP) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec prejednal v medziach odvolania žalobkyne (§ 380 ods. 1 CSP), v rozsahu určenom ustanovením § 379 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c/ CSP a dospel k záveru, o potrebe jeho formálnej zmeny v zmysle § 388 CSP, lebo neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie prejednávaneho sporu. Vzhľadom na potrebu vypořiadat sa s tvrdeniami žalobkyne v odvolaní, odvolací súd uvádza nasledovné dôvody.

5. Z obsahu spisu odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zistil, že dňa 24.06.2016 bolo začaté konanie, ktorým sa žalobkyňa od žalovaného domáhala zaplata 3.324,- eur z titulu náhrady škody (na zdraví 824,- eur a na hnutelných veciach 2.500,- eur), ktorá jej mala vzniknúť dňa 27.06.2014 pri dopravnej nehode, ktorú mal podľa jej tvrdení zaviniť žalovaný ako vodič druhého motorového vozidla. Súd prvej inštancie dňa 11.07.2016 vydal platobný rozkaz, voči ktorému žalovaný v zákonnej lehote podal odpor s poukazom na to, že dňa 20.04.2016 bola na žalobkyňu podaná Okresnou prokuratúrou Žiar nad Hronom obžaloba na okresný súd, vedená pod sp. zn. 1T/36/2016. Za osobu, ktorá dopravnú

nehodu spôsobila, bola označená žalobkyňa, čím si sama spôsobila ujmu na majetku a zdraví. K odporu pripojil fotokópiu obžaloby aj uznesenie o začatí trestného stíhania voči žalobkyňi, vrátane odborného vyjadrenia č. 19/2015 znalca K.. E. A. z odvetvia cestná doprava. Vo vyjadrení k odporu doručenom súdu prvej inštancie dňa 10.11.2016 žalobkyňa v plnom rozsahu trvala na žalobe s poukazom na prezumpciu neviny. Po prerušení konania uznesením z 23.11.2016 č. k. 5C/128/2016-44 do právoplatného skončenia trestného konania vedeného Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 1T/36/2016 bola do súdneho spisu pripojená kópia rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 1T/36/2016-327 z 21.09.2017 o uznaní žalobkyne za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, ktorého sa dopustila dňa 27.06.2014, keď začala predchádzať pred ňou jazdiace osobné motorové vozidlo v čase, keď bola predchádzaná za ňou jazdiacim osobným motorovým vozidlom vedeným Z.R.. Na výzvu okresného súdu žalobkyňa podaním, ktoré mu bolo doručené 17.10.2017, vzala žalobu v celom rozsahu späť s návrhom, aby súd prvej inštancie podľa § 257 CSP nepriznal náhradu trov konania žalovanému, čo odôvodnila svojou finančnou dlhodobou nepriaznivou situáciou.

6. Inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) je procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. pochybenia pri vykonávaní dôkazov, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím).

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

8. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Nedostatok nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré malo spočívať v neaplikovaní § 257 CSP, odvolací súd nezistil. Dôvodmi hodnými osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie nároku na náhradu trov konania sú okolnosti sporu (napr. okolnosti vedúce k súdnemu uplatneniu nároku), ale aj okolnosti jeho strán (napr. ich postoj v priebehu konania, majetkové, osobné a sociálne pomery). Nezanedbateľné je aj posúdenie, či právne služby boli poskytované s odbornou starostlivosťou (§ 24 ods. 6 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov).

Jedným, ale nie jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie nároku na náhradu trov konania je teda aj nepriaznivá sociálna situácia osoby, ktorá by náhradu trov konania mala platiť, ale nejde o dôvod jediný. V prípade žalobkyne nemožno opomenúť, že podala žalobu 24.06.2016 napriek jej vedomosti a faktu, že už 20.04.2016 bola na ňu podaná obžaloba (na základe predošlého trestného stíhania a aj znaleckého posudku), z ktorej bolo zrejmé, že osobou dôvodne podozrivou zo zavinenia dopravnej nehody, pri ktorej jej vznikla škoda, je ona sama. Žalovaný sa v občianskom súdnom konaní voči tvrdeniam žalobkyne musel brániť a iba v dôsledku takéhoto jej procesného postupu mu vznikli trovy spojené so súdnym konaním. Okolnosti sporu a správanie žalovaného (ktorý nedal príčinu pre vedenie súdneho sporu) aplikáciu § 257 CSP neodôvodňujú.

10. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne ustálil v rozhodnutí napadnutom odvolaním zavinenie žalobkyne na zastavení konania o náhradu škody, ktorú si v zmysle záverov trestného konania spôsobila sama a správne ustálil, že náhrada trov konania patrí protistrane, teda žalovanému. Súd prvej inštancie však pochybil, keď vo svojom rozhodnutí citoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, zakotvujúce rozhodovanie o trovách konania podľa tzv. zásady úspechu v spore, ktorá sa v prípade zastavenia konania neaplikuje. Súd prvej inštancie teda v odôvodnení uznesenia citoval nesprávne ustanovenie zákona, o ktoré ale neopiera svoje odôvodnenie. Zároveň okresný súd neprihliadal na § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania, vyjadrujúce dvojzázvosť rozhodovania o trovách konania, (opätovne) zavedenú

do slovenského právneho poriadku od 01.07.2016. Tieto pochybenia okresného súdu odstránil odvolací súd formálnou zmenou odvolaním napadnutého druhého výroku uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Existenciu procesnej vady podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolateľka neprecizovala a odvolací súd žiadnu nezistil.

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný (zmena odvolaním napadnutého druhého výroku uznesenia súdu prvej inštancie je len formálnou), preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).